

ορτίου διὰ ν' ἀναπαυθῇ ἐπ' ὀλίγον ὁ φέρων Νίσυρ. Χίος συνών. ἀκκουμπιστήρα 2, ἀκκουμπίστρα 1, ἀπο-έστρα, ἀποθετάρι 2, *ἀποθετήρα, ἀποθετούρι, ποθώτρα. 3) Ἐπίχωσης, πρόσχωσις Κύπρ.: Ἄσμ.

Τῶαί τοῦμπεσ τῶαί 'μοθέματα οὔλα νὰ τὰ ποίση τοῦμπεσ = μικροὶ γήλοφοι). 4) Χρηματικὸν περισσευμα οἰκονομῶν Νίσυρ. 5) Πέρας, κατάπαυσις ἄσματος ρήτ. Διὰ τὴν τοιαύτην σημ. πβ. τὸ μεταγν. οὐσ. ἀπό-εσις. β) Ἐπιδὸς ἄσματος Κρήτ. 6) Ἐπιμέλεια ἐρί τι, περιποιήσις, φροντίς Ἡπ. (Χουλιαρ.): Τ' ἄλουγου ἀβράνδ' οἱ ἀπ' τοῦ κρινθάρ' κί ἀπ' τοῦ πόθιμα.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Χίος.

*ἀποθεμελιώνω, ἀποθεμελιώνω Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) Ἐκ τοῦ μεσν. ἀποθεμελιῶ.

Κρημνίζω, καταστρέφω ἐκ θεμελίων: Ἐπεθεμελίωσεν τὸ μαντρίν. Συνών. ξεθεμελιώνω.

ἀπόθεν ἐπίρρ. Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.) ἀπόθε Πόντ. (Ἄμισ. Κολων. Οἶν. Ὁφ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἀπούθεν Πόντ. (Ἄμισ.) ἀπούθε Πόντ. (Ἄμισ. Ὁφ.)

Τὸ μεσν. ἐπίρρ. ἀπόθεν, ὃ ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπίρρ. ὅθεν κατὰ πλεονασμὸν συνεκφερομένων συνεπικουρήσαντος πιθανῶς καὶ τοῦ ἐπίρρ. ὁπόθεν. Πβ. Βέλθανδρ. καὶ Χρυσάντζ. στ. 1255 (ἐκδ. ΔΜαυροφρύδ. σ. 254) «τοὺς τόποις νὰ γυρεύσωμεν ἀπόθεν νὰ εὐροῦμεν | υἱὸν αὐτοῦ τὸν δεῦτερον τοῦ ἀνακτος ἐκείνου». Περὶ τῆς λ. ἰδ. Ἀνθ Παπαδόπ. ἐν Ἀθηνᾶ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 123 κέξ. Κατὰ DOekonomides Lautlehere des Pont. 5 καὶ 18 ὁσάκις τὸ ἐπίρρ. κεῖται ἐπὶ στάσεως πρόκειται τὸ ἀρχ. ἐπίρρ. ὁπόθι.

1) Τοπικῶς (α) Ἐπὶ κινήσεως ἀπὸ τόπου, ὅθεν, ὁπόθεν, ἐξ οὗ μέρους Πόντ. (Ἄμισ. Κερασ. Ὁφ. Σούρμ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.): Ἐγὼ ἔρθα ἀπεκεῖ, ἀπόθεν ἔρθες κ' ἐσὺ Τραπ. Δέβα κί ἀπόθεν ἔρθες (φύγε ὅθεν ἦλθες) Χαλδ. Ἀς πάη ἀπόθεν ἔρθεν αὐτόθι. Ἀς πάμε ἐκεῖ 'ς σὸ μέρος ἀπούθε ἐκέρδισες παράδες γιὰ νὰ κερδίζω ἐγὼ πάλ' Ὁφ. || Παροιμ. Ὁ σκύλλον ἀπόθεν τρώει ὑλάζ' (ὁ σκύλλος γαβγίζει ἐκεῖ ὅθεν τρέφεται. Ἐπὶ εὐγνωμόνων ἢ κολάκων ἐπαινούντων τὸν εὐεργέτην) Τραπ. || Ἄσμ.

Ὁπίσ' ὀπίσ', νὲ λυγερέ, ὀπίσ' κί ἀπόθεν ἔρθες

(νὲ = ἐπιφών. κλητικὸν) αὐτόθι. (β) Ἐπὶ στάσεως ἐν τόπῳ, ὅπου Πόντ. (Ὁφ. κ.ά.): Ἀπόθε ἐμένανε (ἐνθα διέμενον) Ὁφ. Στέκω ἀπόθε στέτεις τῶ' ἐσὺ αὐτόθι. Ἡ σημ. αὕτη καὶ παρὰ Βέλθανδρ. καὶ Χρυσάντζ. ἐνθ' ἀν. (γ) Ἐπὶ κινήσεως εἰς τόπον, ἐκεῖ ἐνθα, ἐκεῖ ὅπου Πόντ. (Ὁφ. κ.ά.): Ἀπόθε πάς νὰ μὴ κλώδκεσαι! (ἐκεῖ ὅπου πηγαίνεις νὰ μὴ ἐπιστρέψῃς! Συνών. φρ. νὰ πάς 'ς τὸν ἀγύριστο! Ἀρά) Ὁφ. Συνών. ὅθε, ὅπου. 2) Χρονικῶς ἐν τῇ φρ. ἀπόθεν κί ἀποκεῖθεν κατὰ τὰς διαφόρους ὥρας χρονικῆς τινος περιόδου Πόντ.: Ἄσμ.

Σίλᾶ ἔφαγα τὴν πιρνήν, μύρᾶ τὸ μεσημέρι
κί ἄλλα σαρανταδῶδεκα ἀπόθεν κί ἀπεκεῖθεν.

*ἀπόθεν-καὶ κάτω ἐπίρρ. ἀπόθεν-καικὰ Πόντ.

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπόθεν καὶ κάτω. Ἀποποῦ κοντά: Ἀπόθεν-καικὰ ἐσκῶθεν; (ἐσηκώθη) Ἀπόθεν-καικὰ ἔρται; (ἔρχεται).

*ἀπόθεν-κ' ἔσω ἐπίρρ. ἀπόθεν-κέσ' Πόντ.

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπόθεν κ' ἔσω.

1) Ἐκ τίνος μέρους (τῆς κινήσεως νοουμένης ὀριζοντίας): Ἀπόθεν-κέσ' ἔρται; (ἔρχεται). 2) Τίνι τρόπῳ, πῶς; Ἀπόθεν-κέσ' ἐγροικᾶς ἄ; (πῶς τὸ ἐννοεῖς;)

*ἀπόθεν-κί ἄνω ἐπίρρ. ἀπόθεν-κίαν' Πόντ.

Ἐκ τῆς ἐπιρρηματ. συνεκφορᾶς ἀπόθεν κί ἄνω.

Ἐκ τίνος μέρους πρὸς τὰ ἄνω: Ἀπόθεν-κίαν' εἶδες αὐτὸν νὰ πάη;

ἀπόθεν-μερέαν ἐπίρρ. Πόντ.

Ἐκ τῶν ἐπίρρ. ἀπόθεν καὶ μερέαν, δι' ὃ ἰδ. μερέα.

Ἀπὸ ποῖον μέρος: Ἀπόθεν-μερέαν ἐκλώσται; (ἐγύρισε).

ἀπόθερα ἐπίρρ. Κάρπ. Κρήτ. κ.ά. — Λεξ. Αἰν. Δημητρ. πόθερα Κύπρ. Ρόδ. ἀπόθιρα Στερελλ. (Αἰτωλ.) πέθερα Ρόδ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. θέρος. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀπόσπορα, ἀπότρυγα κττ. Ὁ τύπ. πέθερα ἐξ ἀφομ. προληπτικῆς.

Μετὰ τὸν θερισμὸν, μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἐποχῆς τοῦ θερισμοῦ ἐνθ' ἀν.: Ἀπόθερα θὰ βγοῶσω νὰ ῥτω (θὰ βγοῶσω = θὰ εὐοδώσω, θὰ εὐκαιρήσω) Κάρπ. Τήρα καλά, ἀπόθιρα νὰ μ' δῶξ' τὸν σ'τάρ' π' μ' χρουσιᾶς Αἰτωλ. || Γνωμ. Πόθερα λαὸν καὶ πόσπορα περτίτδιν (ἐνν. φάγε. λαὸν = λαγόν, πόσπορα = μετὰ τὸ πέρας τῆς σπορᾶς) Κύπρ.

ἀποθέρι τό. Μέγαρ. Πελοπν. (Λακων.) Σύμ. ποθέριν Κύπρ. ποθέρι Ρόδ. πεθέρι Ρόδ. ἀπόθερο Κάρπ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐσ. θέρος. Πβ. καὶ ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπιστ. Ἐπετ. Πανεπ. 13 (1916/7) 167. Ὁ τύπ. πεθέρι κατ' ἀφομ. προληπτικῆν.

1) Τὸ πέρας τῆς ἐποχῆς τοῦ θέρους Κάρπ. Μέγαρ.

2) Τὸ πέρας τοῦ θερισμοῦ Κύπρ. Μέγαρ. Ρόδ.: Τώρα εἴμαστε 'ς τ' ἀποθέρι Μέγαρ. Συνών. ἀποθερί 1, ἀποθερίσι 1, ἀποθέρισμα, ἀποθερισμός. β) Τὸ τέλος πάσης ἐργασίας Μέγαρ.: Τώρα 'ς τ' ἀποθέρι ἦρθε.

γ) Τὸ τελευταῖον φαγητὸν τὸ διδόμενον εἰς τοὺς ἐργάτας μετὰ τὸ πέρας ἐκάστης ἐργασίας Μέγαρ.: Ποῦ βρισκόσαστε, ρὲ παιδιά; — Ἀπόψε φάγαμε τ' ἀποθέρι. Πβ. ἀποθερί 1 β. 3) Τὸ κατὰ τὸν θερισμὸν ἀπὸ σκοποῦ ἀθέριστον ἀφινόμενον τμήμα τοῦ ἀγροῦ, καθ' ὅσον τοῦτο θεωρεῖται κατὰ τινα πρόληψιν ὅτι φέρει εὐτυχίαν (πβ. Π.Δ. Λευϊτ. 19, 9-10 «καὶ ἐκθερίζοντων ὑμῶν τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν οὐ συντελέσετε τὸν θερισμὸν ὑμῶν τοῦ ἀγροῦ σου ἐκθερίσαι, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξετε... τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ καταλήψαις αὐτά») Πελοπν. (Λακων.) β) Τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὸν θερισμὸν ἀθερίστων ὑπολειφθέντων σταχύων Σύμ. 4) Ἡ μετὰ τὴν συγκομιδὴν τοῦ καρποῦ στεῖρα ἀπομένουσα γῆ Σύμ.

ἀποθερίᾱ ἢ, ἀποθερία Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) ἀποθερίᾱ Ἀνδρ. Εὐβ. (Ἀλιβέρ.) Πελοπν. (Μάν. Οἶν.) Τήλ. ἀποθερέα Κάρπ. — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Δημητρ. ἀποθερά Κρήτ. (Κατσιδ.) ποθερά Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποθερίζω. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,226 κέξ. Ὁ τύπ. ἀποθερέα ἀναλογικῶς πρὸς τὰ εἰς -έα οὐσ. Πβ. ΜΜιχαηλίδ. Τραγ. Καρπ. 10 κέξ.

1) Τὸ πέρας τοῦ θερισμοῦ Κάρπ. Πελοπν. (Κάμπος Λακων. Μάν.) — Λεξ. Μ. Ἐγκυκλ. Δημητρ.: Στὴν ἀποθερέα θὰ καθίσωμεν 'ς τὸ φαγητὸν Κάρπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀποθερί 2. β) Τὸ μετὰ τὸ πέρας τοῦ θερισμοῦ παρατιθέμενον συμπόσιον Κάρπ. Πβ. ἀποθερί 2 γ. 2) Ἡ μετὰ τὸν θερισμὸν ἐν τῷ ἀγρῷ ἀπομένουσα καλάμη σίτου ἢ ἄλλων δημητριακῶν Ἀνδρ. Εὐβ. (Ἀλιβέρ.) Κρήτ. (Κατσιδ.) Κύπρ. Πελοπν. (Οἶν.) Τήλ.: Μεγάλη ἀποθερά ἐπόμεινε 'ς τὸ χωράφι Κατσιδ.

ἀποθεριεύω ΚΧρηστομ. Κερέν. κούκλ. 8 — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

